

BİRDEN FAZLA DOSYA ÜZERİNDE TOPLU İŞLEMLER (BATCH PROCESSES)

Atatürk Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi

GRAFİK TASARIM

**Öğr. Gör. Münevver
GÜNDÜZ**

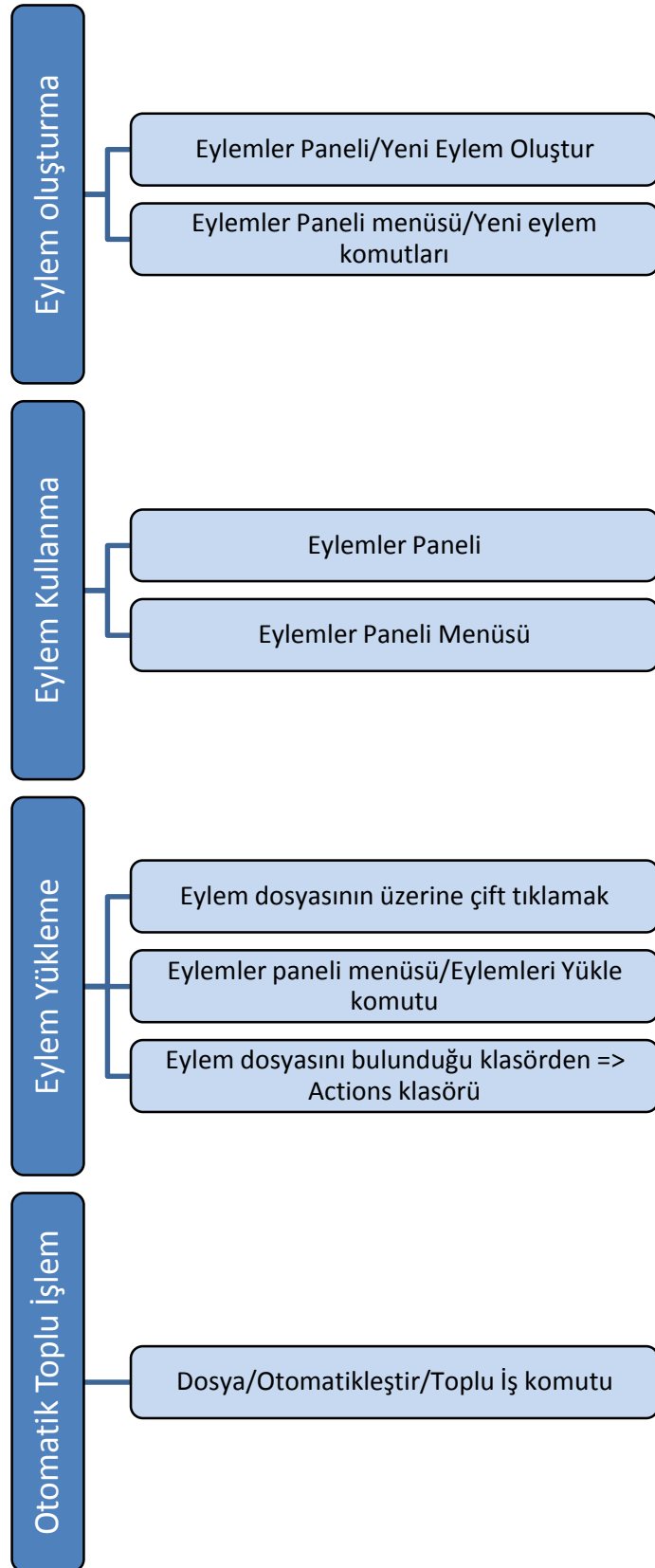
ÜNİTE 12

İÇİNDEKİLER

- Eylemler (Actions)
 - Eylem oluşturma
 - Küme oluşturma
 - Mevcut eylemleri kullanma
 - Eylem yükleme
 - Eyleme öge ekleme
- Otomatik toplu işleme

HEDEFLER

- Bu üniteyi çalıştıktan sonra;
 - Photoshop programında varsayılan eylemleri kullanabileceksiniz.
 - Photoshop programında yeni bir eylem oluşturabileceksiniz.
 - Oluşturulan eylemleri başka görseller üzerinde uygulayabileceksiniz.
 - Birden çok görseli otomatik olarak toplu bir şekilde işleyebileceksiniz.

GİRİŞ

Photoshop programında toplu işlem yapabilmek için programda önceden tanımlanmış eylemlerin var olması gerekmektedir.

Kitabının önceki bölümlerinde grafik tasarımı ile ilgili temel kavramlardan, grafik tasarımı yapmak için kullanılabilecek çeşitli yazılımların özelliklerinden bahsedilmiştir. Ardından Photoshop CC programının kurulumu, programda renk seçimi, alan seçimi, renk paletinin kullanımı, çalışma alanının özellikleri, çizim araçları, katmanların kullanımı, hizalama ayarları, cetvel kullanımı, filtrelerin uygulanması ve bu özelliklerin görseller üzerinde uygulanması ve kaydedilmesi hakkında detaylı bir anlatım gerçekleştirilmiştir. Kitabın bu ünitesinde ise Photoshop programında eylem oluşturma ve eylem adımlarının birden çok görsel üzerinde tek seferde otomatik olarak toplu işlenmesi ile ilgili bilgi verilecektir.

Photoshop programında birden fazla dosyaya aynı işlemi uygulamak için ayrı ayrı uğraşmak zahmetli olabilmektedir. Bunun yerine toplu iş komutu ile birden çok görsel tek seferde düzenlenebilir, formatı değiştirilebilir veya boyutları üzerinde düzenlemeler yapılabilir. Photoshop programında toplu işlem yapabilmek için programda önceden tanımlanmış eylemlerin var olması gerekmektedir.

Bu ünite Photoshop programında yeni bir eylem oluşturma, oluşturulan eylemleri başka görseller üzerinde uygulama, birden çok görseli toplu işleme konularına ayrıntıları ile ele alınmaktadır. Anlatım gerçekleştirirken ekran görüntülerinden faydalanılarak konunun daha kolay anlaşılması ve adım adım yapılan tüm işlemlerin en basit haliyle sunulmasına dikkat edilmiştir. Bununla birlikte kavram haritaları ile konunun ana hatları ortaya koyulmakta, bireysel etkinlikler, örnek uygulamalar ile konunun pekiştirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca değerlendirme soruları ile öğrenilenlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Not: Ünite çalışılırken aşağıda sunulan önemli noktalara dikkat edilmesi ünitiden alınacak olan verimin arttırılması açısından önem arz etmektedir. Aşağıda sunulan adımlar dikkatle okunmalıdır.

- Ünitenin tamamı eksiksiz bir şekilde ve detaylıca okunmalıdır. Bilgi eksiği kalmaması açısından bu önemli bir adımdır.
- Ünite içerisinde her sayfada kenar notları bulunmaktadır. Bunlar dikkatli bir şekilde incelenmelidir. Çünkü bu kenar notları, sayfa içerisinde anlatılan konuda geçen en önemli ve dikkat edilmesi gereken noktalardan seçilerek oluşturulmaktadır.
- Ünitenin sonunda sunulan uzun özet okunmalıdır. Burada, ünite içerisinde sunulmuş olan konu içeriği tüm önemli noktalar dikkate alınarak özetlenmektedir.
- Kısa özet okunmalıdır. Burada, ünite içerisinde yer alan, yalnızca en önemli noktalar açıklanmakta ve konunun genel hatlarıyla özetlenmektedir. Uzun özet kadar kapsamlı olmamakla birlikte önemli noktalar vurgulanmaktadır.
- Konu ile ilgili olarak bilgi eksiği kalmadığı düşünüldüğünde ünite sonunda yer alan deneme ve değerlendirme sorularının çözülmesi gerekmektedir. Bu sorular çözülürken anlaşılmayan yerler var ise ilgili bölüme giderek konunun tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

- Ünite içerisinde sunulan bireysel etkinliklerini dikkatli bir şekilde ve adım adım yapılması gerekmektedir. Bunlar konunun daha iyi anlaşılması açısından hazırlanmış olan küçük uygulamalardır. Uygulama esnasında anlaşılmayan noktalar tespit edilerek ilgili bölüm yeniden incelenmelidir.

BİRDEN FAZLA DOSYA ÜZERİNDE TOPLU İŞLEMLER (BATCH PROCESS)

Photoshop programında birden fazla dosyaya aynı işlemi uygulamak için ayrı ayrı uğraşmak zahmetli olabilmektedir. Bunun yerine **Toplu İş** komutu ile birden çok görsel tek seferde düzenlenebilir, formatı değiştirilebilir veya boyutları üzerinde düzenlemeler yapılabilir. Örneğin; bir firmanın katalog çekimi sonrasında çok sayıda fotoğrafın boyutunu küçültmek, rengini değiştirmek ya da üzerine yazı yazmak gibi farklı türde işlemler yapılmak istendiğinde her bir fotoğraf için tek tek uğraşmak vakit kaybına sebep olmaktadır. Photoshop ve birçok görüntü işleme programında benzer işlemleri yapmak için **toplu işlem** uygulanmaktadır.

Toplu işlemler herhangi bir kullanıcı etkileşimi olmadan ya da en az insan etkileşimi ile yürütülen, kaynak izni olarak kendi başlarına başlayacak şekilde programlanabilen işlemler için kullanılan genel bir terimdir [1]. Toplu işlemlerin kullanılmasının başlıca faydaları şunlardır;

- Bilgisayar kaynaklarını kullanıcılar ve programlar arasında paylaşma
- İşlem süresini azaltma (Zamandan tasarruf sağlama)
- Elle müdahale ve denetim ile bilgisayar kaynaklarının gereksiz kullanılmasını engelleme
- Bilgisayarın aşınmasını, tekrar yapılan işlemlerden kaynaklı olarak bilgisayar parçalarının beklenenden daha önce ömrünü tamamlamasını engellemedir [1].

Photoshop programında toplu işlem yapabilmek için programda önceden tanımlanmış eylemlerin var olması gerekmektedir. Bu şekilde Photoshop programı içerisinde önceden tanımlanmış olarak yer alan toplu işlemler, istenen durumlarda rahatlıkla kullanılabilir. Kullanılacak eylemler ya kullanıcılar tarafından ihtiyaçlar doğrultusunda yeni oluşturulabilir ya da daha öncesinde benzer durumlar için oluşturularak program içerisine yüklenmiş olabilir. Aşağıda öncelikle eylemlerin oluşturulma sürecinden, bu eylemlerin kullanılması ve yüklenmesinden bahsedilmiş, ardından ise tanımlanmış eylemlerin birden çok görsel üzerinde otomatik olarak toplu işlem için uygulanmasına değinilmiştir.

Eylemler

Eylem kelime anlamı olarak; eyleme işi, fiil, hareket, aksiyon anlamına gelmektedir [2]. Eylem, tek dosyada ya da dosya grubunda yürütebileceğiniz menü komutları, panel seçenekleri, araç eylemleri ve benzer görevler dizisidir [3]. Photoshop programında eylemler, yapılan hareketleri (işlemleri) düzenleme, yeni işlem ekleme, silme ve hazır işlemlerden yararlanma gibi olanaklar sağlayan bir özelliktir. Eylemler, otomatik olarak yinelenen görevleri gerçekleştirerek

Photoshop programında birden fazla dosyaya aynı işlemi uygulamak için ayrı ayrı uğraşmak zahmetli olabilmektedir.

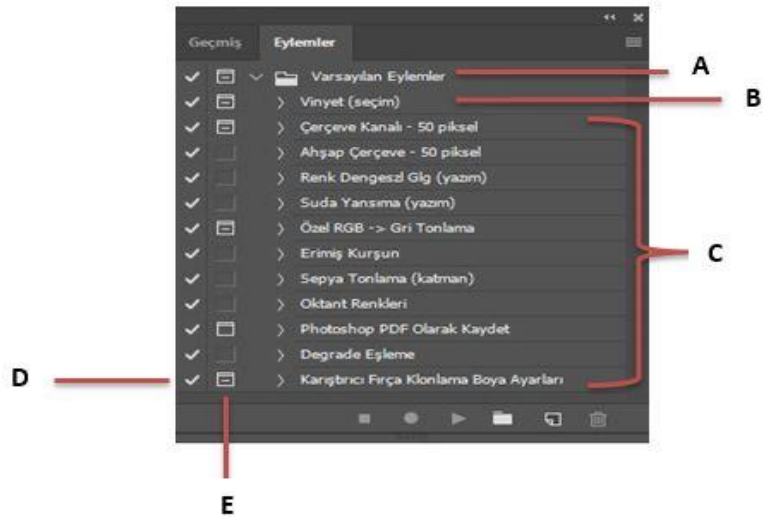
zamandan tasarruf etmeyi sağlayan ve aynı görüntü adımlarının birçok görüntüye uygulanması gerektiğinde çoklu görüntülerin işlenmesini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca çok fazla sayıdaki görseller üzerinde tüm Photoshop komutlarıyla yapılan işlem adımlarının kullanıcı tarafından yeniden yapılmasına gerek kalmadan otomatik olarak hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesine imkân sağlamaktadır. Photoshop programında bir görsel üzerinde yapılan her türlü değişiklik veya işlem, programın hafızasına kaydedilmekte ve daha sonra bu işlemlerin uygulanacağı klasörde yer alan birden fazla görsel otomatik olarak uygulanabilmektedir.

Web tasarım uygulamalarında, web nesnelerinin ufak tefek değişiklikler yapılarak tekrar tekrar kullanılması söz konusu olabilmektedir. Oluşturulacak olan eylemler sayesinde bu işlemler kolaylaşmakta, web nesneleri tek tuşla kolayca istenilen renk ve boyutta oluşturabilmekte, fotoğraflar hızlıca düzenlenebilmektedir. Böylelikle aynı işlemin defalarca yapılması önlenerek, büyük bir zaman kaybı yaşanması engellenmektedir.

Photoshop’ da eylem oluşturmak ve uygulamak için Eylemler paneli kullanılmaktadır. Eylemler paneline *Pencere / Eylemler* adımları takip edilerek ulaşılmaktadır. Ayrıca klavye de bulunan *Alt ve F9* kısayol tuşlarının birlikte kullanılması sonucunda da hızlıca eylemler paneline ulaşılmaktadır. Eylemler paneli eylemleri kaydetme, oynatma, düzenleme ve silmek için kullanılabilen gibi eylem dosyalarını kaydetmeye ve yüklemeye de olanak sağlamaktadır. Eylemler paneli menüsünde yer alan öğeler Şekil 12.1’de sunulmuştur.

Eylemler paneline
Pencere/Eylemler
adımlarını takip edilerek
ulaşılmaktadır.

Dosya / Otomatikleştir/
Toplu iş komutu Eylemler
paneliyle birlikte çalışır.

Şekil 12. 1. Eylemler Paneli

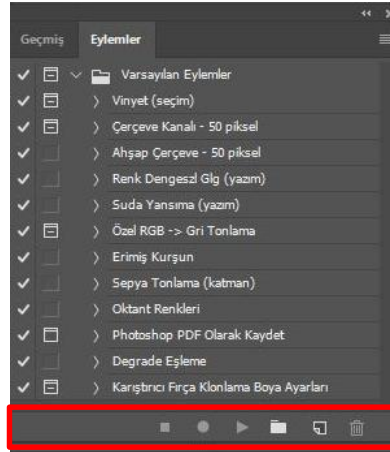
- A. Eylem kümesi
- B. Eylem
- C. Kaydedilmiş komutlar
- D. Eklenen komut
- E. Mod kontrolü (açık ve kapalı arasında geçiş yapar)

Eylem Oluşturma

Photoshop programında ihtiyaç duyulan işlemlere ait eylemler oluşturulabilmektedir. Eylem oluşturmak için de **Eylemler paneli** kullanılmaktadır. Oluşturulan eylemler ile yapılan bütün işlemler ses kayıt cihazı gibi kaydedilir ve daha sonra **Seçimi Oynat** düğmesiyle kaydedilen komutlar tekrar tekrar farklı görsellere uygulanır. Eylemler panelinin en altında eylem oluşturmaya ait çeşitli düğmeler bulunmaktadır. Bunlar;

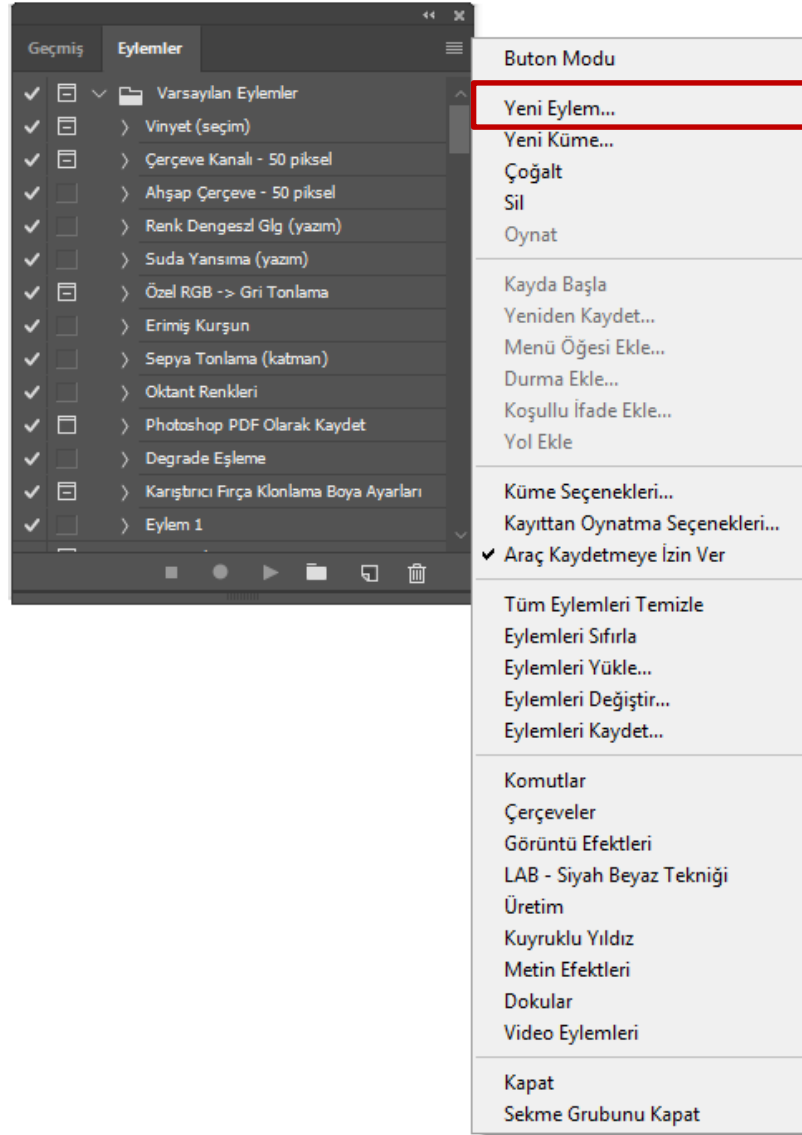
- Yeni eylem oluştur: Yeni bir eylem oluşturur.
- Sil: Oluşturulan eylemleri siler.
- Yeni küme oluştur: Yeni bir küme oluşturur.
- Seçimi oynat: Seçili olan eylemi adım adım takip etmeyi sağlar.
- Kaydı başlat: Oluşturulan eylem için kayıt başlatır.
- Oynatmayı / Kaydı durdur: Oluşturulan eylem için kaydı sonlandırır.

Eylemler panelinin en altında bulunan düğmelere ait ekran görüntüsü Şekil 12.2’de sunulmuştur.

Şekil 12.2. Eylem İşlemleri Alanı

Yeni bir eylem oluşturmanın bir diğer yolu ise Eylemler Paneli menüsünde yer alan **Yeni Eylem** komutunu kullanmaktır. Bu komutun açıldığı menüye ait ekran görüntüsü Şekil 12.3’ te sunulmuştur.

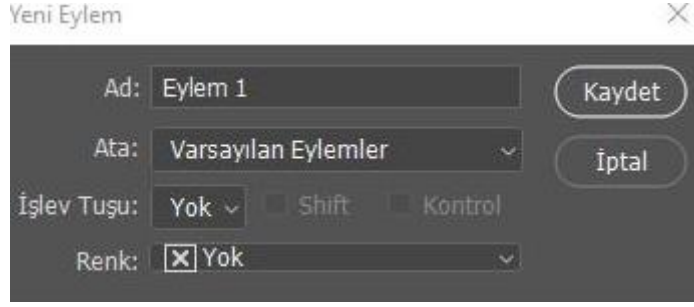

Şekil 12.3. Yeni Eylem Komutu

Yeni Eylem Oluştur düğmesine ya da **Yeni Eylem** seçeneğine tıklanarak yeni bir eylem oluşturulabilir.

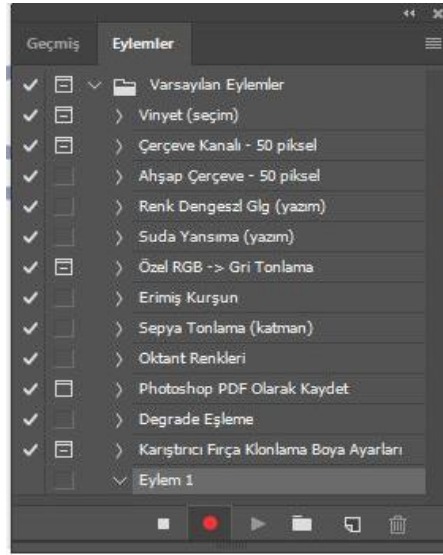
Yeni Eylem Oluştur düğmesine ya da **Yeni Eylem** seçeneğine tıklandığında **Yeni Eylem** iletişim kutusu açılmaktadır. Oluşturulan eyleme **Ad** kısmından eylemin adı belirlenmektedir. Eyleme açıklayıcı bir isim (ör. Görseli 800x600'e sığdır) verilmesi çalışmalarda kullanırken kolaylık sağlayacağı unutulmamalıdır. Eğer çalışma dosyası içerisinde çok fazla eylem yer alıyor ise açıklayıcı bir isimlendirme yapılmamış ise istenen eylemi bulmak zaman alabilir. **Ata** kısmında eylemin kaydedileceği eylem kümesi belirlenmektedir. Oluşturulan eylem Varsayılan eylemler kümesine ya da oluşturulmuş olan yeni bir kümeye atanabilir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta ise eylemin daha sonraki çalışmalarda kolay ulaşılmasını sağlayacak bir kümeye yerleştirilmesidir. İşlev tuşu ile eyleme kısayol tuşu verilebilir (Ör: F1 + Shift + Kontrol). Gerekli ayarlamalar yapıldıktan sonra Kaydet butonuna tıklanmalıdır. Yeni eylem iletişim kutusuna ait ekran görüntüsü Şekil 12.4'te sunulmuştur.

Yeni Eylem Oluştur düğmesine ya da **Yeni Eylem** seçeneğine tıklandığında **Yeni Eylem iletişim kutusu** açılmaktadır.

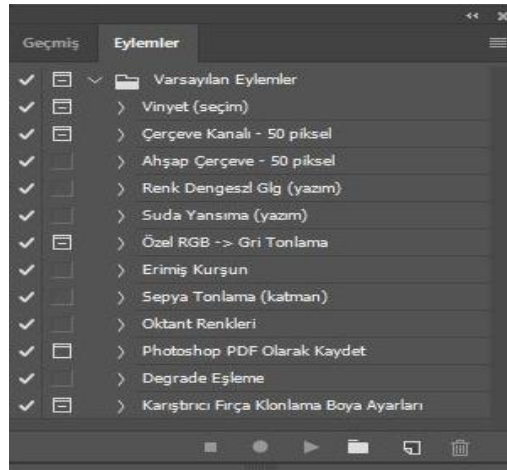
Şekil 12.4. Yeni Eylem İletişim Kutusu

Eylemle ilgili her türlü ayarlama yapıldıktan sonra görsel üzerinde yapılacak olan her türlü işlem *Oynatmayı / Kaydı Durdur* düğmesine tıklanana kadar kaydedilecektir. Eylemin kaydedilmesi esnasında eylem panelinin durumunu gösteren ekran görüntüsü Şekil 12.5'te sunulmuştur.

Şekil 12.5. Eylemin kaydedilmesi

Seçimi Oynat düğmesi ile eylem içindeki işlemler adım adım görülebilmekte ve görsele uygulanabilmektedir. Seçimi oynat düğmesine ait ekran görüntüsü Şekil 12.6'da sunulmuştur.

Şekil 12.6. Seçimi Oynat Düğmesi

Bireysel Etkinlik

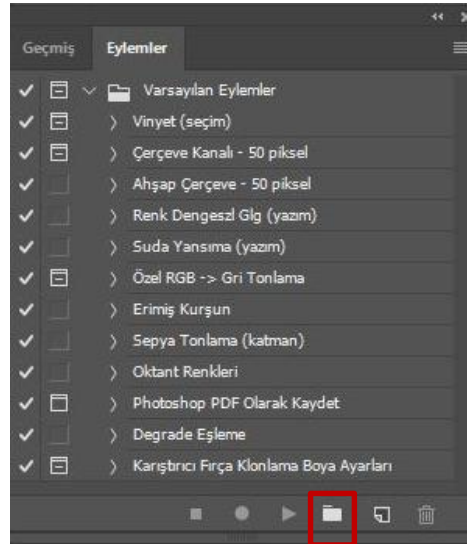
- Bir görseli 800 x 600 piksel boyutlarına dönüştüren bir eylem oluşturunuz.
- Bu eylemi birden çok görsel üzerinde toplu iş komutunu kullanarak uygulayınız.

Yeni Küme Oluşturma

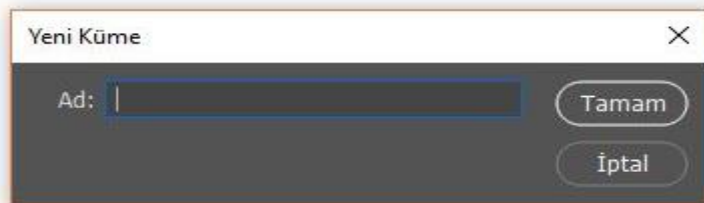
Yeni küme oluşturarak birden fazla eylemi bir küme (klasör) altında toplamak mümkündür. Bu sayede gruplamaya ihtiyaç duyulan eylemlere kolaylıkla ulaşım sağlanabilmektedir. Eylemleri bir küme altında toplamak için öncelikle bir küme oluşturmak gerekmektedir. Bunun için birkaç yol kullanılabilir. Bunun için Eylem İşlemleri alanından Yeni Küme düğmesini kullanılmaktadır. Yeni Küme oluşturmak için kullanılan ekrana ait görüntü Şekil 12.7’de gösterilmektedir. Yeni Küme düğmesini tıkladıktan sonra açılan Yeni Küme iletişim kutusu Şekil 12.8’de görülmektedir. Bu iletişim kutusu aracılığı ile oluşturulan kümeye bir isim verilebilmektedir. Eğer farklı bir isim verilmez ise ilk kümenin adı Ayarla 1 olacaktır. İstenirse kümenin adı değiştirilebilmektedir. Oluşturulan yeni kümeye varsayılan olarak atanan isimden farklı olarak açıklayıcı bir isim verilmesi önerilmektedir.

Yeni küme oluşturarak birden fazla eylemi bir küme (klasör) altında toplamak mümkündür.

Şekil 12.7. Eylem İşlemleri Alanı

Şekil 12.8. Yeni Küme İletişim Kutusu

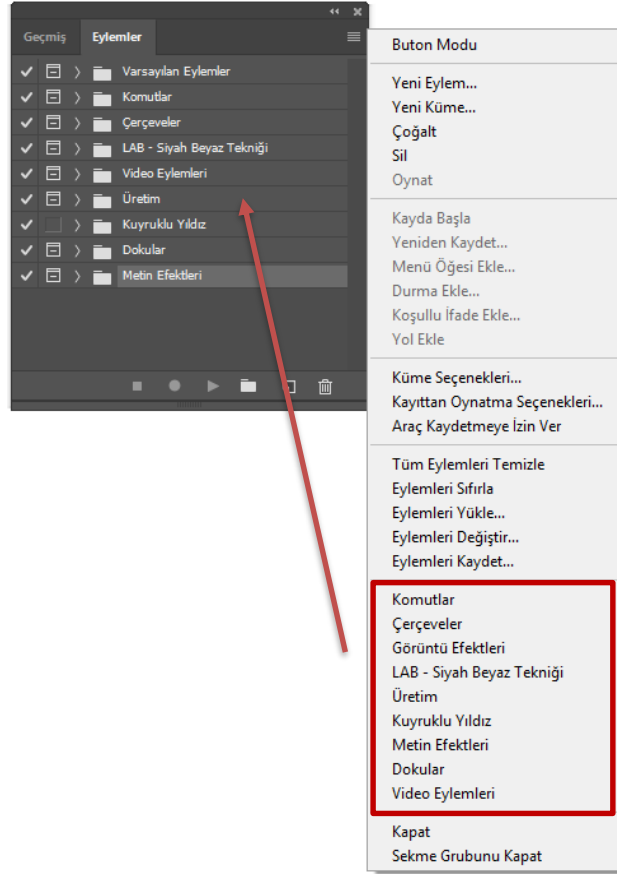
Yeni Küme oluşturmanın bir başka yolu ise Eylemler menüsünden *Yeni Küme* alt sekmesini kullanmaktır. Bu yolu takip ederek Yeni Küme sekmesi tıklandığında Yeni Küme iletişim kutusu açılmaktadır. Bu pencere aracılığı ile oluşturulan kümeye bir isim verilebilmektedir. Diğer yolun takip edilmesinde olduğu gibi bu yolda da eğer farklı bir isim verilmez ise ilk kümenin adı Ayarla 1 olacaktır. Oluşturulan yeni kümeye varsayılan olarak atanan isimden farklı olarak açıklayıcı bir isim verilmesi önerilmektedir.

Mevcut Eylemleri Kullanma

Günlük hayatta kullanılan çeşitli programlar içerisinde genellikle standart şablonlar yer almaktadır. Bu şablonlar kullanıcılara yeniden bir tasarım yapmak için vakit kaybı yaşamamaları için programlar içerisinde yer almaktadır. Kullanıcılar da bu şablonlardan kullanabileceklerini seçerek üzerlerinde kendi istekleri doğrultusunda düzeltmeler ve güncellemeler yapabilmektedirler. Tıpkı diğer programlarda olduğu gibi Photoshop programı içerisinde de önceden tanımlanmış eylemler de bulunmaktadır. Photoshop programının CC 2018 sürümünde birbirinden farklı eylemleri içeren Varsayılan Eylemler, Komutlar, Çerçeveler, LAB-Siyah Beyaz Tekniği, Video Eylemleri ve Üretim, Kuyruklu Yıldız, Dokular, Metin Efektleri eylemler kümesi bulunmaktadır. Bu eylemlerin bulunduğu menüye ait ekran görüntüsü Şekil 12.9’ da sunulmuştur. Bu eylem kümelerinde yer alan eylemler sayesinde yeni bir eylem oluşturmadan da görseller üzerinde ihtiyaç duyulan işlemler yapılabilir. Eylemler paneli menüsünde aktif olan eylem kümelerinin bu alanda listeleneceği unutulmamalıdır. Eylem kümelerini etkinleştirmek için her birinin üzerine tıklamak yeterlidir.

Photoshop programında
önceden tanımlanmış
eylemler de
bulunmaktadır.

Şekil 12.9. Mevcut Eylemler

Eylem Yükleme

Günümüzde kullanılan çeşitli araçlarda kullanıcıların kendi ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda kendilerinin oluşturmuş oldukları belirli kullanım stilleri, klasörleme sistemi, sık kullanılanlar gibi menüler ya da dosyalar yer almaktadır. Farklı cihazlar ya da yazılımlara geçtikleri zaman bu kullanım alışkanlıklarını da buraya taşımak isteyebilmektedirler. Kullanılan programın özelliğine göre yürütülecek olan iş adımları sonucunda istenen kullanım alışkanlıkları yeni program ya da cihazlara aktarılabilir. Aynı şekilde Photoshop programında da daha önce başka bir yerde oluşturulmuş olan bir eylemin taşınarak program içerisine yüklenmesi mümkündür. Photoshop eylem dosyaları Photoshop programının **Presets / Actions** klasöründe *.atn dosya uzantısı ile depolanmaktadır. Eylemlerin yüklenmesinin üç yolu vardır: Birincisi; eylem dosyasının üzerine çift tıklamaktır. Böylelikle dosya otomatik olarak eylemlerin depolandığı klasörün içinde yerini almaktadır.

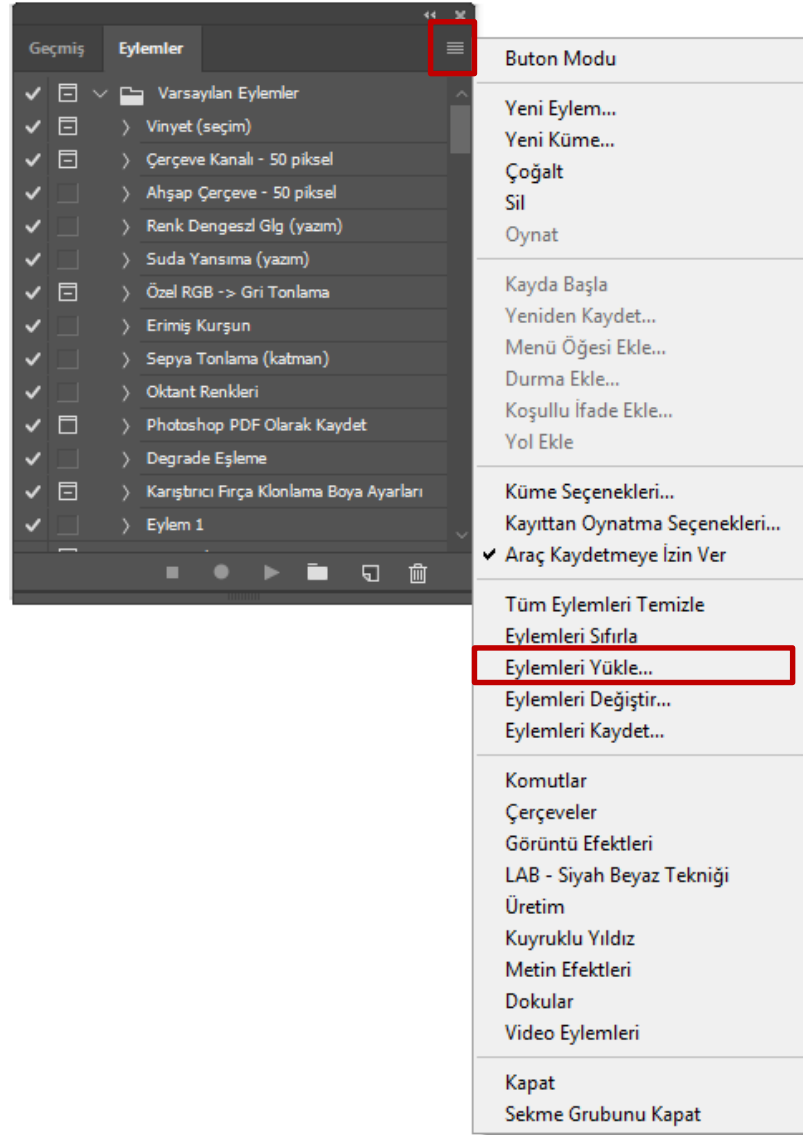

Photoshop eylem dosyaları .atn formatındadır.

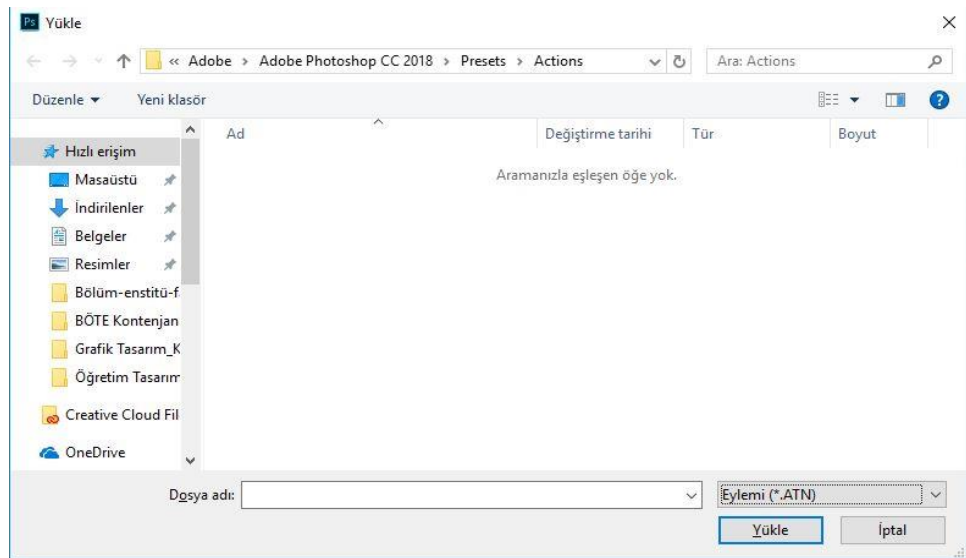
Eylem yüklemenin ikinci bir yolu ise; Eylemler paneli menüsünden **Eylemleri Yükle** seçeneğini kullanmaktır. Bu seçeneğe ait ekran görüntüsü Şekil 12.10' da sunulmuştur. Eylemleri Yükle seçeneği seçildikten sonra yeni bir açılır pencere gelmektedir. Şekil 12.10'da sunulan açılır pencerede yüklenecek olan eylemin yer aldığı klasörün seçilmesi istenmektedir. Burada .atn uzantılı dosyalar seçilerek yükle butonuna basıldıktan sonra eylem yükleme işlemi gerçekleşmiş olacaktır (Şekil 12.11).

Eylem yüklemenin ikinci bir yolu ise; Eylemler paneli menüsünden *Eylemleri Yükle* seçeneğini kullanmaktır.

Şekil 12.10. Eylemler Paneli menüsü

Şekil 12.11. Eylemleri Yükle Penceresi

Eylem dosyaları
*Program Files / Adobe
Photoshop CC 2018 /
Presets / Actions*
klasöründe yer alır.

Programlar içerisinde kullanılan her türlü ses, müzik, video, eylemler gibi dosyalar programın yüklü olduğu klasörün içerisinde farklı klasörler halinde kayıt altında tutulmaktadır. Photoshop programı içerisinde de eylemlerin bulunduğu bir klasör bulunmaktadır. Eylem yüklemenin üçüncü bir yolu olarak ise eylem dosyalarının kaydedildiği klasör olan *Program Files / Adobe Photoshop CC 2018 / Presets / Actions* klasörü içerisine istenen eylemlerin sürüklenip bırakılması ya da kopyala-yapıştır komutu kullanılmasıdır. Bu sayede istenen eylemler, Eylemler menüsüne eklenmiş olacaktır. Eylemler klasörüne ait ekran görüntüsü Şekil 12.12' de sunulmuştur.

Actions

Paylaş Görünüm

Program Files > Adobe > Adobe Photoshop CC 2018 > Presets > Actions

Ad	Değiştirme tarihi	Tür	Boyut
Commands	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	6 KB
Frames	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	44 KB
Image Effects	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	26 KB
LAB - Black & White Technique	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	3 KB
Production	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	10 KB
Stars Trails	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	16 KB
Text Effects	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	43 KB
Textures	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	52 KB
Video Actions	7.05.2018 00:03	ATN Dosyası	44 KB

Şekil 12.12. Eylemler Klasörü

Eylemler Paneli menüsü üzerinden Eylemleri yüklemenin yanı sıra bazı farklı işlem komutları da bulunmaktadır. Bunlar;

- **Tüm Eylemleri Temizle:** Tüm Eylemleri temizler.
- **Eylemleri Sıfırla:** Seçili eylemleri sıfırlar.
- **Eylemleri Değiştir:** Eylemleri değiştirir.
- **Eylemleri Kaydet:** Eylemleri kaydeder.

Eylemler paneli menüsünden eylem oluşturma, mevcut eylemleri kullanma ve yüklemenin dışında eylemler üzerinde aşağıdaki işlemlerde yapılabilmektedir. Bunlar;

- **Eylemi Çoğalt:** Seçili olan eylemin bir kopyasını oluşturur.
- **Eylemi Sil:** Seçili olan eylemi siler.

Eylemler Paneli menüsü aracılığı ile Eylem Seçeneklerini, Kayıttan Oynatma Seçeneklerini ve Araç Kaydetme Seçeneklerini değiştirmek mümkündür.

Eylem Seçenekleri: Eylemin adı, atanan klasör adı, işlev tuşu, buton rengi kişisel olarak ayarlanabilmektedir.

Kayıttan Oynatma Seçenekleri: Eylemler paneli menüsü aracılığı ile eylemin kayıttan yürütme hızı ayarlanabilmekte ya da eylemde yer alan hataları belirleyebilmek için duraklatarak devam etmesi sağlanabilmektedir. Bunun için **Kayıttan Oynatma Seçenekleri** iletişim kutusu kullanılmaktadır. Kayıttan Oynatma Seçenekleri aracılığı ile eylemin içerisinde yer alan komutların 3 farklı hızda ilerlemesi sağlanabilmektedir. Bunlar;

Kayıttan Oynatma
Seçenekleri aracılığı ile
eylemin içerisinde yer
alan komutların 3 farklı
hızda ilerlemesi
sağlanabilmektedir.

Hızlı: Eylemi normal hızda yürütür (Varsayılan). Eylem hızlı olarak yürütüldüğünde ekran güncelleştirilmeyebilir, dosyalar ekran görünmeden açılabilir, değiştirilebilir ve kapatılabilir.

Adım-Adım: Eylemde var olan komutu tamamladıktan sonra bir sonraki komuta geçer ve her komut arasında görüntüyü yeniden oluşturur. Eylem içerisindeki komutlar yürütülürken dosyaların ekranda görülmesi istendiğinde Adım Adım hızını seçmek gerekmektedir.

Duraklat: Eylemin içinde yer alan her komut arasında duraklaması gereken süreyi belirtir. Duraklat seçeneği aktif hale getirildiğinde saniye (sn) cinsinden olmak üzere bir süre belirtilmesi gerekmektedir.

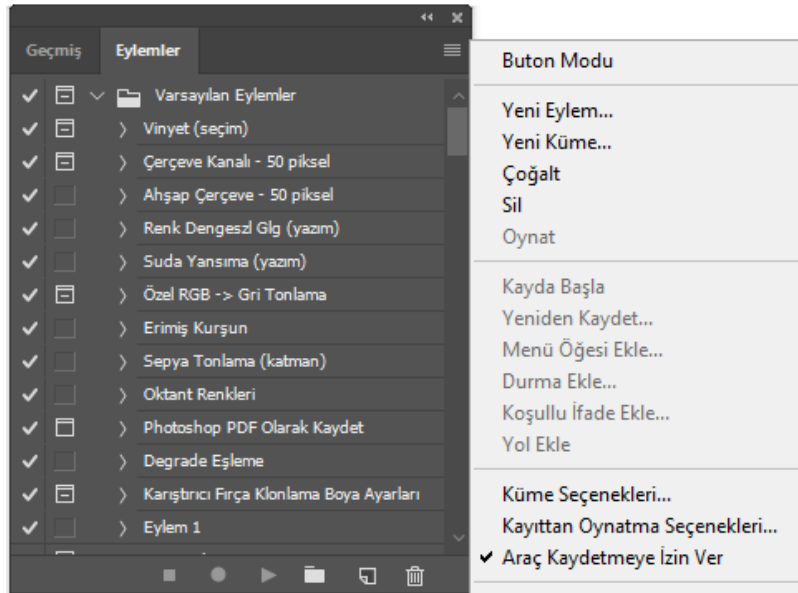
Araç Kaydetmeye İzin Ver: Photoshop eylemler paneli menüsünden araçları eylem içerisinde kaydetmeye imkân tanımaktadır. Araç kaydetme özelliğini etkinleştirmek için, Eylemler paneli menüsünden **Araç Kaydına İzin Ver**' in aktif hale getirilmesi gerekmektedir.

Eyleme Öğe Ekleme

Eylemler Paneli menüsü üzerinde var olan bir eyleme gerekli görüldüğü durumlarda farklı öğeler de eklenebilmektedir. Bunlar; **Menü öğesi, Durma, Koşullu ifade, Yoldur**. Bu öğeler aşağıda sırasıyla anlatılmaktadır.

Menü Öğesi Ekleme

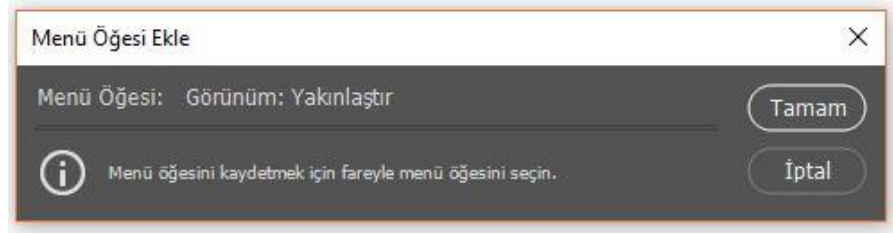
Photoshop programında bir eyleme birçok kaydedilemez komut eklemek mümkündür. Bunun için Menü Öğesi eklemek istenen eylem seçilerek eylemler menüsünden Menü Öğesi Ekle komutu çalıştırılmalıdır. Menü Öğesi Ekle komutuna ait ekran görüntüsü Şekil 12.13. de gösterilmektedir.

Şekil 12.13 Menü Öğesi Ekle Komutu

Bu komut çalıştırıldığında **Menü Öğesi Ekle** iletişim kutusu açılmaktadır (Şekil 12.14). Açılan iletişim kutusunda eklemek istenen Menü öğesini Photoshop menüsünden fareyle seçmek gerekmektedir. Menü öğesi seçildikten sonra ile

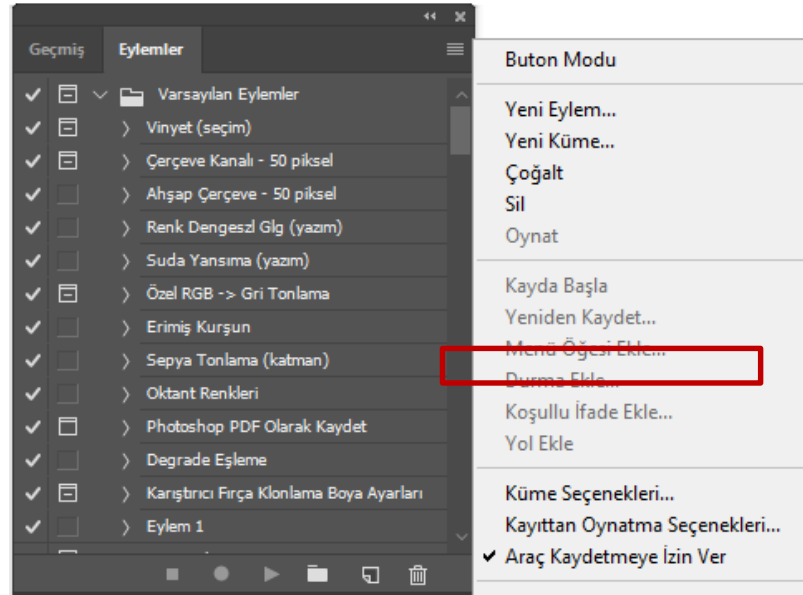
kutusunun üst kısmında öğenin ismi yer alacaktır. Menü öğesinin eklendiğinden emin olunduktan sonra Tamam düğmesine tıklayarak iletişim kutusu kapatılmalıdır.

Şekil 12.14. Menü Öğesi Ekle İletişim Kutusu

Durma Ekleme

Photoshop programında bir eyleme kaydedilemeyen bir görevi (örneğin boyama aracını kullanma) gerçekleştirmeyi sağlayan duraklar eklemek mümkündür. Bunun için öncelikle eylem içerisinde durmanın hangi komuttan sonra sağlanacağı belirlenmeli ve o komut seçilmelidir. Örneğin: Vinyet eylemi içerisinde Üretici Katman komutundan sonra bir durmanın gerçekleşmesi istendiği takdirde Üretici Katman komutunun seçilmesi gerekmektedir. Ardından Eylemler Menüsünden Durma Ekle işlemi seçilmelidir. Durma Ekle komutuna ait ekran görüntüsü Şekil 12.15’ de gösterilmektedir.

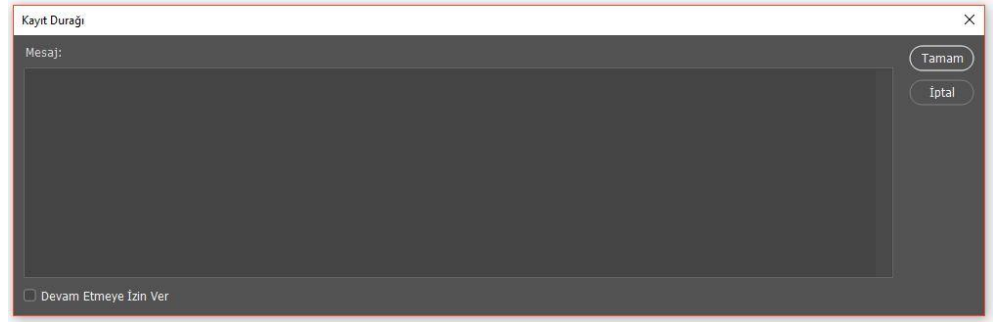
Şekil 12.15. Durma Ekle Komutu

Durma Ekle komutu tıklandıktan sonra açılan Kayıt Durağı iletişim kutusuna ait ekran görüntüsü Şekil 12. 16’ da görülmektedir. Kayıt Durağı iletişim kutusunda Eylem durma noktasına ulaştığında, eyleme devam etmek için ne yapılması gerektiğini ifade eden kısa bir mesaj *Mesaj* alanı içerisine yazılarak oluşturulabilmektedir. Ayrıca *Devam Etmeye İzin Ver* seçeneği seçili konuma getirildiğinde eylemin durmadan devam etmesi sağlanmış olmaktadır. Eylem içerisinde durma görevi tamamlandıktan sonra eylemi tamamlamak için Eylemler paneli menüsünden ya da Eylem işlemleri alanından *Yürüt* düğmesini tıklamak

gerekmektedir. Eylemi kaydetme aşamasında veya daha sonra durma eklenebilmektedir.

Eyleme koşullu ifade eklemek için Eylemler menüsünden **Koşullu İfade Ekle** seçeneği seçilmelidir.

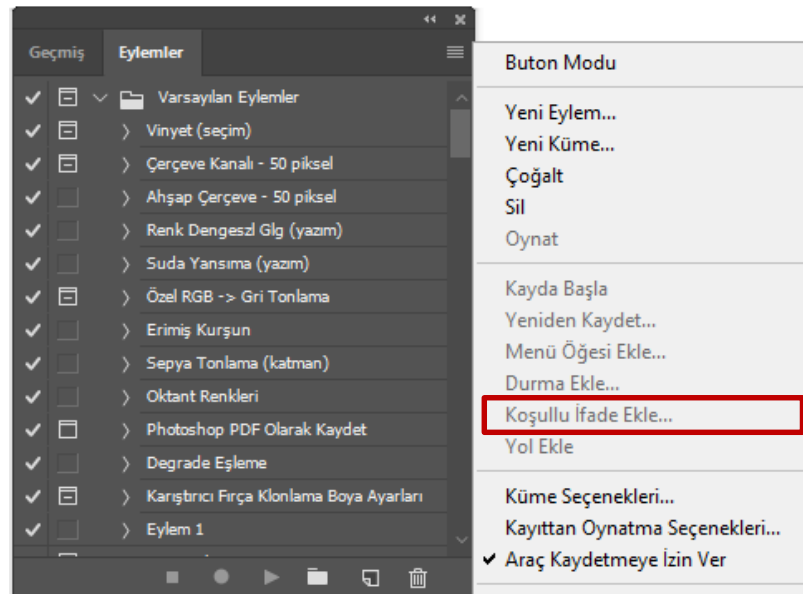
Şekil 12.16. Kayıt Durağı İletişim Kutusu

Koşullu İfade Ekleme

Photoshop programında eylemlere birkaç farklı koşuldaki birine dayalı olarak ne yapılacağını seçmeye yönelik koşullu ifade eklenebilmektedir. Bunun için öncelikle bir koşul seçilmesi ve ardından isteğe bağlı olarak, belge söz konusu koşulla karşılaştığında ve karşılaşmadığında yürütülen bir eylem belirtilmesi gerekmektedir. Bir eyleme koşullu ifade eklemek için başvurulacak eylemlerin aynı eylem kümesinde yer alması gerekmektedir. Eyleme koşullu ifade eklemek için Eylemler menüsünden **Koşullu İfade Ekle** seçeneği seçilmelidir. Koşullu İfade Ekleme'ye ait ekran görüntüsü Şekil 12.17' de görülmektedir.

Eylem durma noktasına ulaştığında, eyleme devam etmek için ne yapılması gerektiğini ifade eden kısa bir mesaj **Mesaj** alanı içerisine yazılarak oluşturulabilmektedir.

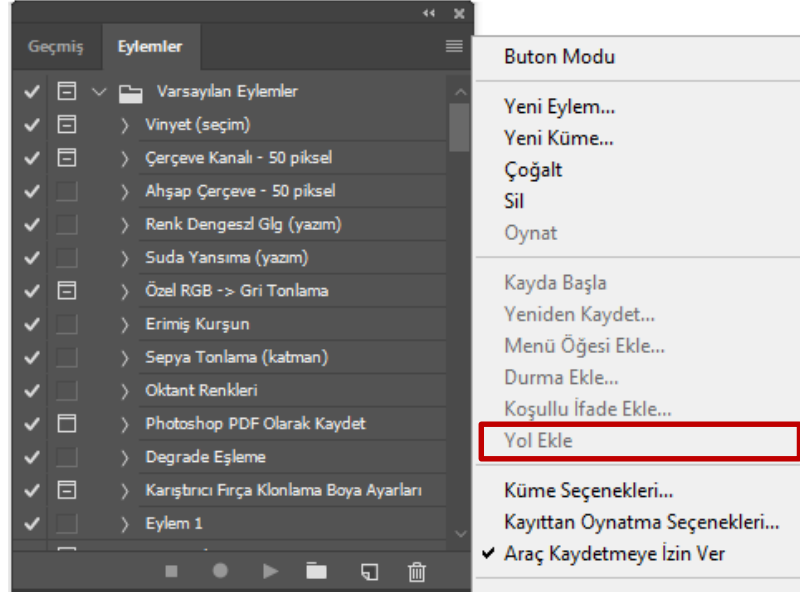
Şekil 12.17. Koşullu İfade Ekle Komutu

Koşullu İfade Ekle komutu tıklanarak açılan Koşullu Eylem iletişim kutusunda **Geçerli** menüsünden bir koşul seçilmeli ve **İse Eylemi Yürüt** menüsü ile **Değilse Eylemi Yürüt** menüsünden de eylemler seçilerek Tamam düğmesine tıklanmalıdır.

Yol Ekleme

Photoshop programında eylemin parçası olarak karmaşık bir yol **Yol Ekle** komutu ile eklenebilmektedir. Tek bir eylemde birden fazla **Yol Ekle** komutu

çalıştırıldığında her yol hedef dosyada önceki yolun yerini almaktadır. Yol eklemek için Eylemler Paneli menüsünden Yol Ekle komutu kullanılmaktadır. Yol Ekle Komutuna ait ekran görüntüsü Şekil 12.18’ de gösterilmektedir. Karmaşık yollar eklenen eylemler çok miktarda bellek gerektirebildiğinden bu durumda Photoshop'un kullanabileceği bellek miktarının artırılması gerekmektedir. Eylemi kaydetme aşamasında veya daha sonra yol eklenebilmektedir.

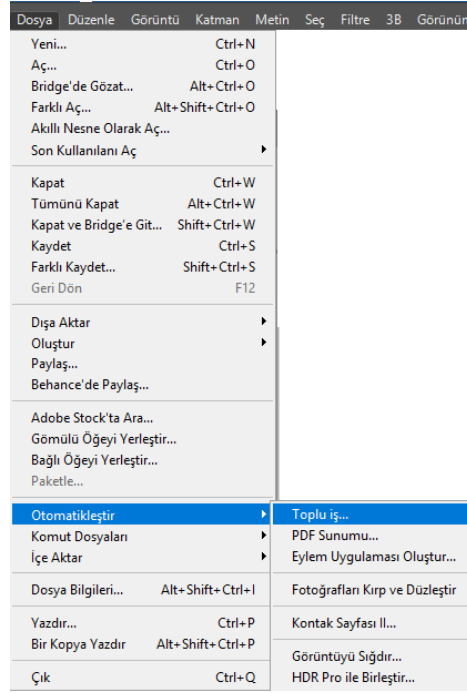
Şekil 12.18. Yol Ekle Komutu

Otomatik Toplu İşleme

Var olan veya oluşturan bir eylemi birden çok görsel üzerinde tek seferde uygulamak için Şekil 12.19’ da gösterildiği üzere *Dosya / Otomatikleştir / Toplu İş* seçeneği kullanılmaktadır. Toplu iş komutu bir eylemin otomatik ve toplu olarak bir dosya grubuna uygulanması sağlar.

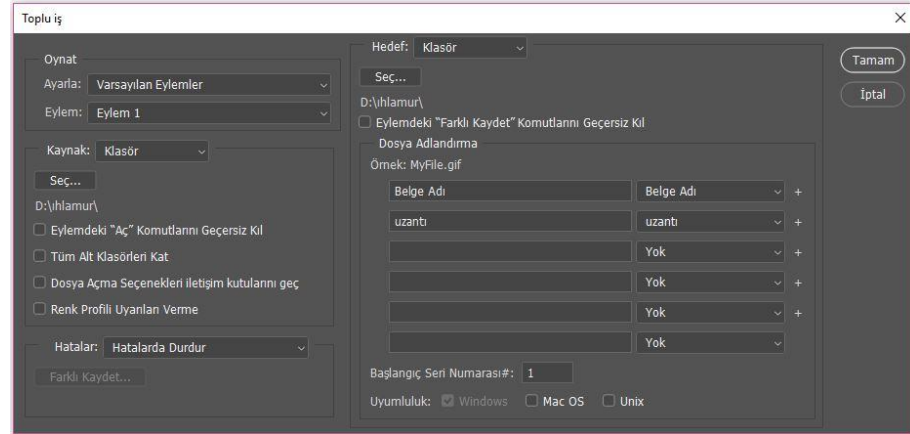

Bir eylemi birden çok görsel üzerinde tek seferde uygulamak için *Dosya / Otomatikleştir / Toplu İş* seçeneği kullanılmaktadır.

Şekil 12.19. Toplu İş Seçeneği

Toplu İş komutunun uygulanabilmesi için uygulanacak eylemin belirlenmesi, kaynak ve hedef klasörün tanımlanması, dosya adlandırmalarının oluşturulması ve hata söz konusu olduğunda programın tepkisi ile ilgili ayarların yapılması gerekmektedir. Bu ayarlamalar Toplu İş iletişim kutusunda yer alan Oynat, Kaynak, Hatalar, Hedef ve Dosya Adlandırma bölümleri aracılığı ile sağlanmaktadır. Toplu İş iletişim kutusuna ait ekran görüntüsü Şekil 12.20’de sunulmuştur.

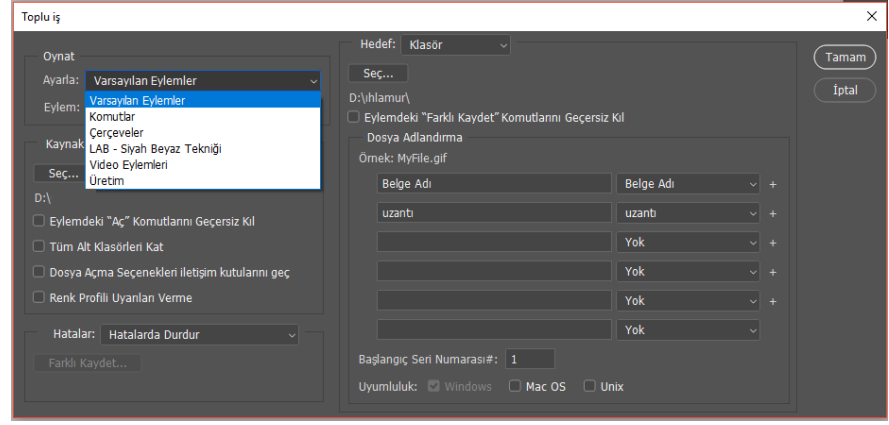
Şekil 12.20. Toplu İş İletişim Kutusu

Oynat, Kaynak, Hatalar, Hedef ve Dosya Adlandırma bölümlerinin özellikleri ve işlevleri aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

Oynat

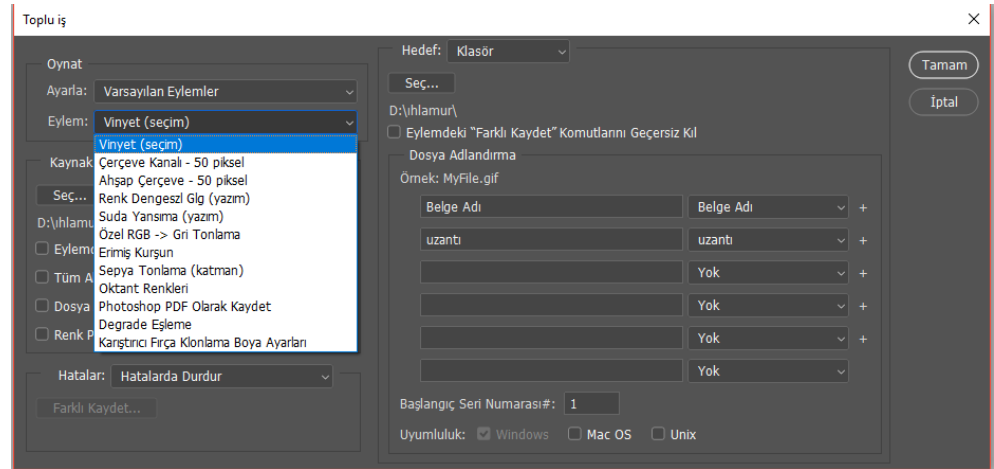
Uygulanacak olan eylemin seçildiği alandır. Burada görsel üzerine uygulanması istenen eylem seçilmektedir. Ayarla seçeneği eylemin alınacağı eylem bilgilerinin belirlendiği alandır. Ayarla ve Eylem seçeneklerini içerir.

Ayarla alanından dosyaların toplu işleme bilgilerinin alınacağı alanlar belirlenmektedir. Eylemler panelinde yer alan aktif olan eylem kümeleri (Varsayılan Eylemler, Komutlar, Çerçeveler, LAB- Siyah Beyaz Tekniği, Video Eylemleri, Üretim gibi kümeler bu seçenekte listelenmektedir. Ayarla seçeneği içerisinde yer alan kümelere ait ekran görüntüsü Şekil 12.21’ de sunulmuştur.

Şekil 12.21. Toplu İş İletişim Kutusu Ayarla Seçeneği

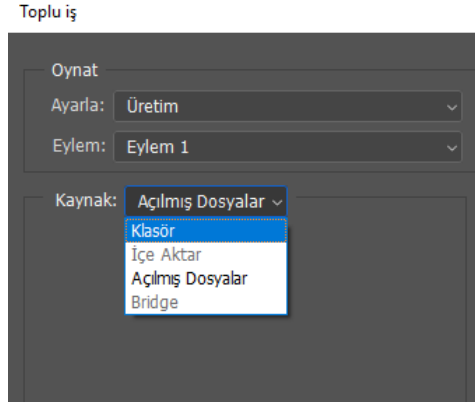
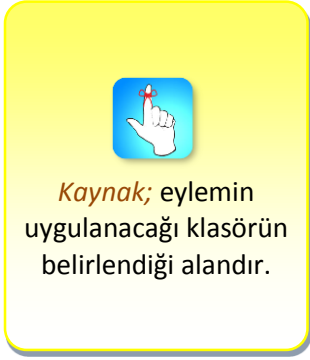
Eylem seçeneğinde ise Ayarla seçeneğinde belirlenen kümeye göre değişen eylemler listelenmektedir. Eylem seçeneğine ait ekran görüntüsü Şekil 12.22’ de sunulmuştur.

Şekil 12.22. Toplu İş Eylem Seçeneği

Kaynak

Eylemin uygulanacağı klasörün belirlendiği alandır. Otomatik olarak toplu işlem yapılacak dosyalar klasörden seçilebileceği gibi içe aktarılan, açılmış olan dosyalardan ve bridge olarak da işlenmesi mümkündür. Kaynak bölümüne ait ekran görüntüsü Şekil 12.23’ de sunulmuştur.

Şekil 12.23. Toplu İş İletişim Kutusu Kaynak Bölümü

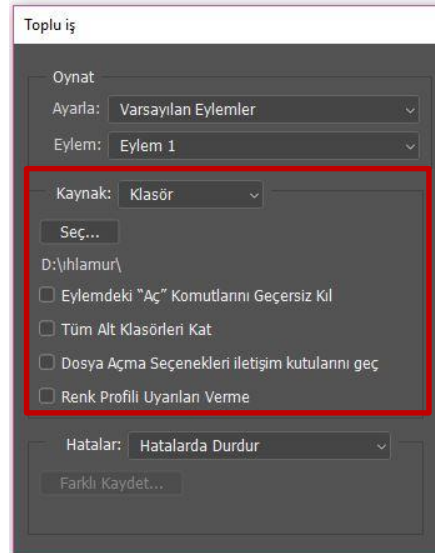
Kaynak bölümünde ayrıca aşağıdaki ayarlamaların yapılması gerekmektedir;

Eylemdeki “Aç” Komutlarını Geçersiz Kıl: Toplu İş komutu ile seçilen dosyaların, eylemin Aç komutunda belirtilen dosyayı açmadan işlenmesini sağlar. Bu seçenek etkin olduğunda kaynak dosyalar kaynak klasörden sadece açık adımlarla açılır.

Tüm Alt Klasörleri Kat: Kaynak olarak gösterilen klasörün alt dizinlerindeki dosyaların da işlenmesini sağlar.

Dosya Açma Seçenekleri İletişim Kutularını Geç: Dosya açma seçenekleri iletişim kutularını gizler.

Renk Profili Uyarıları Verme: Renk ilkesi mesajları ekranını kapatır (Şekil 12.24).

Şekil 12.24. Toplu İş Kaynak Bölümü

Hatalar

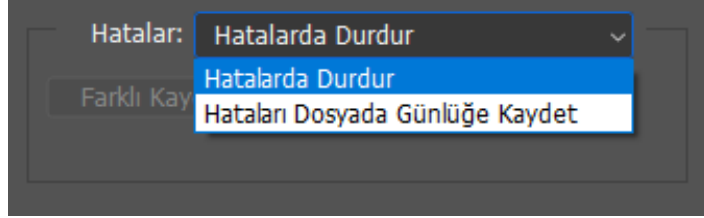
Eylemler uygulanırken oluşan hataların nasıl işleneceği bu bölümdeki ayarlar ile belirlenmektedir.

Hatalar; eylemler uygulanırken oluşan hataların nasıl işleneceğinin belirlendiği alandır.

Hatalarda Durdur: Hata mesajı için onay verilene kadar işlemi beklemeye alır.

Hataları Günlüğe Kaydet: Her hatayı işlemi durdurmadan dosyaya kaydeder.

Şekil 12.25. Toplu İş İletişim Kutusu Hatalar Bölümü

Hedef

Bilgisayar programlarında kayıt işlemi esnasından kullanılan bir kavram olan hedef, üzerinde çalışılan dosyanın bilgisayar içerisinde hangi klasör içerisine kaydedilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Hedef bölümünde kullanıcıdan üzerinde çalıştığı tasarımı nereye kayıt yapmak istediği bilgi istenmektedir. Photoshop programının toplu iş menüsü içerisinde yer alan hedef bölümü de ayarlar ile işlenen dosyaların kaydedileceği konumu belirtmektedir.

Yok seçeneği; eğer eylem Kaydet komutu içermiyorsa değişiklikleri kaydetmez ve dosyaları açık bırakır.

Kaydet ve Kapat seçeneği, dosyaları geçerli konumda dosyaların orijinal halinin üzerine yazar ve kaydeder.

Klasör seçeneği ise “Seç” tıklanarak belirtilen hedef klasöre işlenen dosyaları kaydeder.

Eylem “Farklı Kaydet” Komutlarını Geçersiz Kıl; işlenen dosyaların Toplu İş iletişim kutusunun Dosya Adlandırma bölümünde belirtilen adlarıyla veya Toplu İş komutunda belirtilen klasöre (veya Kaydet ve Kapat seçeneği seçili ise orijinal klasöre) orijinal adlarıyla kaydedilmesini sağlar. Bu seçenek aktifleştirilmediyse ve eylem Farklı Kaydet komutu içeriyorsa, dosyalar Toplu İş komutunda belirtilen klasör yerine, eylemin Farklı Kaydet komutuyla belirtilen klasörüne kaydedilir.

Dosya Adlandırma

Dosya adlandırmasının nasıl yapılacağının belirlendiği alandır. Burada kayıt yapılacak olan dosyaya ait belge adı ve uzantı seçeneğinin kullanıcı tarafından seçilmesi sonucunda adlandırma işlemi tamamlanmaktadır. Açılan menülerden belge adı ve istenen uzantı ile ilgili öğeler seçilmeli ve alanlara gerekli metinler girilmelidir. Bu işlemler yapıldıktan sonra eğer bu dosyalar MAC OS ve Unix işletim sistemlerinde kullanılacak ise **uyumluluk** seçeneğinden istenen işletim sistemi seçilerek o işletim sisteminde de kaydedilen dosyaların sorunsuz bir şekilde çalışması sağlanabilir.

Dosya Adlandırma;
dosya adlandırmasının
nasıl yapılacağını
belirlendiği alandır.

Toplu iş iletişim kutusundaki gerekli ayarlamalar yapıldıktan sonra tüm görsellere seçilen eylem uygulanır. Eylemlerin uygulanma süresi görsel sayısı uygulanan eylemlere göre değişebilmektedir. Dosyalar toplu işlenirken tüm dosyalar açık bırakılabilir, orijinal dosyalar kapatılabilir, değişiklikler kaydedilebilir veya dosyaların değiştirilmiş sürümleri yeni bir konuma kaydedilebilir. İşlenen dosyalar yeni bir konuma kaydediliyorsa, toplu işlemeye başlamadan önce işlenen dosyalar için yeni klasör oluşturulması önerilmektedir.

Bireysel Etkinlik

- Eylemler panelini kullanarak;
- Bir eylem oluşturunuz.
- Mevcut bir eylem yükleyiniz.
- Yüklenmiş bir eylemi çoğaltınız.
- Eyleme menü öğesi, durma, koşullu yol ekleyiniz.

Özet

- Photoshop programında birden fazla dosyaya aynı işlemi uygulamak için ayrı ayrı uğraşmak zahmetli olabilmektedir. Bunun yerine *Toplu İş* komutu ile birden çok görsel tek seferde düzenlenebilir, formatı değiştirilebilir veya boyutları üzerinde düzenlemeler yapılabilir. Örneğin; bir firmanın katalog çekimi sonrasında çok sayıda fotoğrafın boyutunu küçültmek, rengini değiştirmek ya da üzerine yazı yazmak vs. istendiğinde her bir fotoğraf için tek tek uğraşmak vakit kaybına sebep olmaktadır. Photoshop ve birçok görüntü işleme programında benzer işlemleri yapmak için toplu işlem uygulanmaktadır.
- Photoshop programında toplu işlem yapabilmek için programda önceden tanımlanmış eylemlerin var olması gerekmektedir. Photoshop programında eylemler yapılan hareketleri (işlemleri) düzenleme, yeni işlem ekleme, silme ve hazır işlemlerden yararlanma gibi olanaklar sağlayan bir özellik olarak tanımlanabilmektedir. Eylemler, otomatik olarak yinelenen görevleri gerçekleştirerek zamandan tasarruf etmeyi sağlayan ve aynı görüntü adımlarını birçok görüntüye uygulamanız gerektiğinde çoklu görüntülerin işlenmesi için Photoshop programında güçlü bir özelliktir. Eylemler çok fazla sayıdaki görsel üzerinde her türlü Photoshop komutuyla yapılan işlem adımlarını otomatik olarak hızlı bir şekilde gerçekleştirmektedir. Photoshop programında bir görsel üzerinde yapılan her türlü renk, ışık düzenlemeleri, efekt uygulamaları, çözünürlük değişiklikleri vs. komutlar programın hafızasına kaydedilerek daha sonra seçilen klasördeki birden fazla görsele otomatik olarak uygulanabilmektedir.
- Photoshop’ da eylem oluşturmak, uygulamak ve yüklemek için Eylemler paneli kullanılmaktadır. Eylemler paneline *Pencere/Eylemler* adımları takip edilerek ulaşılmaktadır. Eylemler paneli eylemleri kaydetme, oynatma, düzenleme ve silmek için kullanılabileceği gibi eylem dosyalarını yüklemeye de olanak sağlar.
- Var olan veya oluşturan bir eylemi birden çok görsel üzerinde tek seferde uygulamak için *Dosya / Otomatikleştir / Toplu İş* seçeneği kullanılmaktadır. Toplu iş komutu bir eylemin otomatik ve toplu olarak bir dosya grubuna uygulanması sağlar. Toplu iş komutunun uygulanabilmesi için uygulanacak eylemin belirlenmesi, kaynak ve hedef klasörün tanımlanması, dosya adlandırmalarının oluşturulması ve hata söz konusu olduğunda programın tepkisi ile ilgili ayarların yapılması gerekmektedir. Toplu iş iletişim kutusundaki gerekli ayarlamalar yapıldıktan sonra tüm görsellere seçilen eylem uygulanır. Eylemlerin uygulanma süresi görsel sayısı uygulanan eylemlere göre değişebilmektedir.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Photoshop programında kullanılan eylem dosyalarının uzantısı aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) .atn
 - b) .jpeg
 - c) .psd
 - d) .gif
 - e) .pdf
2. Photoshop programında Eylemler paneline aşağıdaki hangi menüden ulaşılmaktadır?
 - a) Metin
 - b) Seç
 - c) Katman
 - d) Görüntü
 - e) Pencere
3. Photoshop programında var olan veya oluşturan bir eylemi birden çok görsel üzerinde tek seferde uygulamak için aşağıdaki komutlardan hangisi kullanılmaktadır?
 - a) Dosya / İçe Aktar
 - b) Katman / Katmanları Grupla
 - c) Dosya / Otomatikleştir / Toplu İş
 - d) Seç / Katmanları Yalıt
 - e) Görüntü / Görüntü Döndürme
4. Photoshop programında daha önce oluşturulmuş bir eylemi yüklemek için aşağıdaki hangi komut kullanılmaktadır?
 - a) Eylemleri Sıfırla
 - b) Tüm Eylemleri Temizle
 - c) Çoğalt
 - d) Eylemleri Yükle
 - e) Oynat
5. Photoshop programında yüklenen eylemlerin bulunduğu klasörün yolu aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Program Files / Adobe Photoshop CC 2018 / Presets / Brushes
 - b) Program Files / Adobe Photoshop CC 2018 / Presets / Actions
 - c) Program Files / Adobe Photoshop CC 2018 / Presets / Contours
 - d) Program Files / Adobe Photoshop CC 2018 / Presets / Curves
 - e) Program Files / Adobe Photoshop CC 2018 / Presets / Custom Shapes

6. Photoshop programında yeni bir eylemin oluşturulma aşamasını sonlandırmak için aşağıdaki düğmelerden hangisi kullanılmaktadır?
 - a) Yeni eylem oluştur
 - b) Yeni küme oluştur
 - c) Seçimi oynat
 - d) Kaydı başlat
 - e) Oynatmayı / Kaydı durdur
7. Aşağıdakilerden hangisi Photoshop programında Varsayılan Eylemler kümesindeki eylemlerden değildir?
 - a) Vinyet (seçim)
 - b) Sepya Tonlama (katman)
 - c) Güvenli Yayın
 - d) Degrade Eşleme
 - e) Oktant Renkleri
8. Photoshop programında eylem oluşturmak için kullanılan panel aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Eylemler Paneli
 - b) Katmanlar Paneli
 - c) Kanallar Paneli
 - d) Stiller Paneli
 - e) Ayarlar Paneli
9. Aşağıdakilerden hangisi Photoshop programında eylem dosyalarının depolandığı klasördür?
 - a) Widgets
 - b) Actions
 - c) Materials
 - d) Levels
 - e) Patterns
10. Aşağıdakilerden hangisi Eylemler paneli menüsünden eyleme eklenebilecek öğelerden değildir?
 - a) Menü öğesi
 - b) Durma
 - c) Yol
 - d) Stil
 - e) Koşullu ifade

Cevap Anahtarı

1.a, 2.e, 3.c, 4.d, 5.b, 6.e 7.c, 8.a,9.b, 10.d

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- [1] Techopedia (2018). 8 Haziran 2018 tarihinde <https://www.techopedia.com/definition/5417/batch-processing> adresinden erişildi.
- [2] TDK, Türk Dil Kurumu (2018). 8 Haziran 2018 tarihinde <http://www.tdk.gov.tr/> adresinden erişildi.
- [3] Photoshop (2017). 8 Haziran 2018 tarihinde <https://helpx.adobe.com/tr/photoshop/using/actions-actions-panel.html> adresinden erişildi.